REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30*.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ maĭ dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 178. Brașov, Joi 15 (28) August. 1902.

Din causa sfintei sĕrbătorĭ de mâne, Joi, Adormirea Pr. Maria, diarul nu va apăré până Vinerĭ séra.

Pactul și oposițiunea.

Conferențele miniștrilor austriacĭ și ungurĭ, ce s'au ținut săptĕmâna trecută în Viena, cu scop de-a delătura și ultimele divergențe în cestiunea învoelii economice, au rĕmas și de astă-dată fără resultat și vor trebui sĕ fiă continuate la Pesta pe la finele săptĕmânei acesteia.

Faptul acesta n'a surprins pe nimenĭ, fiind-că nimenĭ nu s'a așteptat, ca înțelegerea între guvernele dualiste sĕ fie așa curênd proclamată. Cei-ce sunt mai scepticĭ țin că multele amânărĭ pot sĕ aibă un rĕu sfârșit, ear optimiștii se mângâe acum cu speranța, că învoiala totușĭ se va face și că guvernele se vor înțelege în cele din urmă și cu privire la tariful vamal.

Fóia semioficiósă din Viena „Montags-Revue“ scie sĕ esplice în spre bine și atitudinea mai puțin conciliantă, ce au manifestat'o în conferențele ultime miniștrii ungurescĭ, dicênd, că ei anume voesc a mai amâna finalisarea pactului, pentru-ca între terminul încheierii lucrărilor și între începutul campaniei parlamentare sĕ fie un interval cât se póte mai scurt, ca astfel oposițiunea maghiară sĕ n'aibă timp mult pentru a transplânta agitațiunea contra pactului în țéră.

Va se dică în urma intervenirii monarhului ar fi pe deplin asigurată învoiala dintre guverne și amânările actuale ar fi a se mulțumi mai mult unei tactice în vederea desbaterei parlamentare a proiectelor pactului.

Cu privire la sórtea ce-o vor avé proiectele pactului în cele două parlamente, o altă fóie din Viena, de ordinar bine informată, scie sĕ spună multe.

După părerea acestei foi nu mai încape îndoélă, că proiectele pactului, ce vor fi în curênd definitiv stabilite de guverne, vor fi primite de către dieta ungară fără multă dificultate. Dispositiunile pactului dice, sunt atât de favorabile pentru interesele economice ale Ungariei, în cât oposițiunea maghiară va puté purta contra lor numai o luptă aparentă. Ea va trebui sĕ se mărginéscă așa dér la o slabă demonstrație și va face la început puțină obstrucțiune, însĕ numai pentru ochii lumii.

Alt-fel, dice amintita corespondență, stau lucrurile în Austria, căcĭ aicĭ se vor cere érășĭ jertfe din partea poporelor austriace. Pangermanii vor fi contra pactului, fiind-că țintesc la uniunea personală. Creștinii-socialĭ și partida poporală germană cer de anĭ de dile un pact mult mai favorabil pentru Austria și decĭ se vor ține în mare reservă. Social-democrații asemenea nu vor fi nicidecum prevenitorĭ față cu guvernul în cestiunea pactului. Dér opera guvernelor dualiste este amenințată încă de un pericol și mai mare din partea Cehilor, carĭ pretind ca mai înainte de a-se pune proiectele pactului la ordinea dilei în parlament, guvernul sĕ satisfacă postulatelor lor naționale. Decă guvernul Koerber va împăca pe Cehĭ, va întărita contra sa partidele germane. Așa-dér situația în Austria e de tot critică și e în perspectivă obstrucțiunea germană séu cehică.

Așa este înfățișată situațiunea actuală și se mai asigură, că Koerber a dobêndit tot ce s'a putut dobêndi dela guvernul unguresc, dér învoiala, ce a făcut'o cu acesta, e departe încă de a corĕspunde așteptărilor.

Nu scim cum va fi cu oposițiunea din Austria, dér ni-se pare, că de-ocamdată se póte lua în serios numai amenințarea cu obstrucțiunea din partea Cehilor, cu privire la care „Narodni Listy“ scrie:

„Obstrucțiunea cehică póte fi delăturată numai împlinindu-se postulatele nóstre. La din contră „*casus belli*“ e dat și nicĭ un Ceh nu se va retrage dela luptă; în două trei săptĕmânĭ vom sci cum stăm. Decă vom ridica arma, nicĭ o considerație nu ne va mai opri în loc“.

Am mai accentuat în diferite rîndurĭ, că Cehii anevoie vor lăsa sĕ trécă ocasiunea de față, fără a încerca tot posibilul spre a stórce dreptul limbei interne oficiale.

Interesant este, că organul koșuthist din Pesta întêmpină vocile foilor semi-oficióse din Viena cu asigurarea, că se înșélă amar Austriacii, decă cred, că oposiția maghiară va face obstrucție numai pentru ochii lumii. Acelașĭ organ asigură, că Coloman Szell șĭ-a făcut socotéla fără birtaș.

Vom vedé în curênd decă și până unde amenințările oposițiunei din Cis- și Translaitania sunt seriόse.

Vom vedé, care se va ține de cuvênt, în ce privesce lupta energică și hotărîtă în contra pactului, oposițiunea din parlamentul austriac, orĭ oposițiunea maghiară kossuthistă din dieta ungară?

Ungurii din România. „*Cronica*“ din Bucurescĭ reproducênd scirea, ce am adus'o într'unul din numerii trecuțĭ ai fóiei nóstre, despre plănuirea înființării unui internat pe lângă școla ungurésca din Predeal și că spre scopul acesta se află elocată în budgetul statului suma de 50,000 coróne, dice următórele: „Orĭ cât ar fi taxată de nebunie întreprinderea acésta, nu i-se póte denega însĕ un plan combinat. Dér orĭ cât ar fi el de bine ticluit, în vederea de a avé și la noi (România), precum e în Ungaria, o *cestiune de naționalități*, totul zadarnic va rĕmâné. În casul cel maĭ bun Sĕcuii-ciangăi tot ungurescĭ vor vorbi, idiomul lor huno-maghiar nu și-l vor pierde — și atât! Românul nu desnaționaliséză pe nimenĭ și prin urmare n'au de ce se teme pan-maghiarii de la Budapesta. Sĕ fie decĭ liniștițĭ!“

Relațiunile dintre Germania și Rusia. Din *Berlin* se telegrafézâ, că în cercurile politice de acolo se consideră ca un bun semn de apropiere ruso-germană împrejurarea, că din incidentul călĕtoriei împĕratului Wilhelm în Posen, se va presenta împĕratului o deputațiune rusésca, condusă de însușĭ guvernatorul Varșoviei. Împĕratul a dat ordine deosebite pentru primirea deputațiunei rusescĭ. „*Post*“ din Berlin face cu privire la acésta observarea: Din parte germană s'a dis de repețite orĭ, că scirile privitóre la schimbarea politicei polone a Rusiei sunt cu desăvîrșire neîntemeiate. Și totușĭ Polonii mereu afișéză pe părete demonul rusesc. Cu ocasiunea visitei sale, guvernorul *Cerkow* se va interesa de sigur de politica națională și economică a Prusiei în Posen și va vedé, că Prusia ține strîns la politica ei, fiind-că altfel nu póte sĕ procédă, fără de a-șĭ jertfi interesele sale vitale.

Sarafoff despre cestiunea macedonénă. Corespondentul din Bulgaria al diarului „Neues Wiener Tagblatt“ a avut o convorbire cu Sarafoff, care ar fi dis următórele:

Zoncew și Mihailowski au tendința de a limita mișcarea macedonénă numai la Bulgaria și a-o localisa așa dicênd. Noul comitet însĕ transpune centrul de gravitate în Macedonia. Acésta este o deosebire de mare importanță. Zoncev și Mihailowski renunță prin procedeul lor la anumite drepturĭ, pe carĭ le are Bulgaria, noi, noul comitet, repudiem acésta, căcĭ pentru noi

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

File rupte dintr'un carnet.

20 August 1902.

(Situația economică a Românilor din Sighișóra. — În Ibașfalĕu. — Armenii din Ibașfalĕu. — Instalarea protopopului român. — Érăși Lebovici.)

Erĭ la gara din Sighișóra trenul a stat 26 minute. M'am aședat pe peron, la o masă unde audiĭ vorbă românéscă. Era un țĕran îmbrăcat în costum național, și soția sa. Ițĭ era mai mare dragul sĕ te uițĭ la ei, atât erau de curățĭ și de frumoșĭ. Afară de ei mai era un student în medicină și un student la politechnicul din Budapesta. Cel dintâiŭ era Sighișorean, ca și țĕranii, acest din urmă Hunedorean și petrecuse câte-va dile în Sighișóră, ca delegat din partea secției de inginerie din Aiud, ca sĕ studieze regularea unui părâu, care în fie-care an se rĕvarsă stricând finațele și sĕmĕnăturile proprietarilor, între carĭ cel mai păgubit e tot-déuna țĕranul, care era cu soția sa la gară.

— Cum e situația economică a Românilor de aicĭ? îl întrebai eu pe inteligentul țĕran.

— Bună, domnule. Mergem înainte. Suntem mulțumițĭ.

— Care e ocupațiunea principală va a d-vóstră?

— Agricultura și prăsirea vitelor.

— D-ta cât pământ ai?

— Două-spre-dece jughere clasa prima, dér mĕ cam supĕră un părâu, ce trece pe lângă proprietatea mea.

Am petiționat sĕ mi-l reguleze și d-lui a fost trimis sĕ studieze lucrul.

— Și ne bucurăm, că ni-au trimis un Român ca sĕ ne putem înțelege cu d-lui, adăogă femeia.

— Ce rassă de vite prăsițĭ?

— Rassă de Pinzgau. Avem vite fórte frumóse. Eu vind un vițel de 6—7 lunĭ câte cu 100 fl. O părechie de vițeĭ de câte un an și jumĕtate cu 280 fiorinĭ. În fie-care primăvară se face aicĭ esposiție de vite. La esposiția din anul acesta m'au îmbiat pe o păreche de vacĭ de câte 5 anĭ, cu vițeĭ, cu 600 fl., dér nu le-am dat.

Am fost vesel, că am putut audi veștĭ îmbucurătóre despre prosperitatea economică a Românilor și am plecat mulțumit mai departe, în societatea candidatului de inginer, care mi-a comunicat, că la politechnicul din Budapesta între vr'o 2000 de studențĭ, sunt și vr'o 20 de Românĭ, carĭ trăiesc în bună armonie la olaltă.

Conversația nóstră nu ținù însĕ mult, căcĭ eu am ajuns la țintă.

* * *

Ibașfalĕul este un orășel cu o populație de peste 3000 locuitorĭ, din carĭ apróпе jumĕtate Românĭ.

Ibașfalĕul prin secolul XVI era proprietatea familiei Apafi, mai târdiu ajunse în proprietatea contelui Grigore Bethlen, care la 1552 zidì castelul din acest oraș, care astădĭ servesce de local pentru tribunal. Mai târdiu érăși ajunse în proprietatea familiei Apafi și la anul 1661 din castelul din Ibașfalĕu îl duse Ali pașa pe Mihail Apafi la Mureș-Oșorheiŭ, ca sĕ fie ales principe în locul lui Gheorghe Racoți II. Armenii au descălecat în Ibașfalĕu la anul 1671, ér principele Mihail Apafi le-a dăruit mai multe privilegii. După mórtea lui Apafi Ibașfalĕul ajunse proprietatea erariului, care îl dărui cancelarului curții transilvane Gavrilă Bethlen, care la rêndul sĕu vîndù Ibașfalĕul Armenilor. La anul 1790 devenì cetate liberă regéscă.*)

Armenii, au venit aicĭ din Moldova, dovadă numele românescĭ, ce le pórtă până în diua de astădĭ, schimonosite se înțelege după ortografia ungurésca. Cunosceam aceste nume de mai 'nainte, căcĭ tot cam acestea le au și Armenii din Gherla, formate din poreclele date de Moldovenĭ ca: Patrubanĭ, Capdebou, Covrig, Mânzat, Gogoman, Plăcintar, Vĕrzar etc. Un nume nou am descoperit la Ibașfalĕu, pe care nu-l audisem la Gherla, anume numele „*Jocăbine*“, care după ortografia ungurésca se scrie „Dsokebin“.

Trebue, că au fost mulțĭ când au venit și fórte bogațĭ, dovadă bisericile frumóse, vr'o trei la numĕr, pe carĭ le-au zidit în timpurile bune. În special biserica cea mare cu două turnurĭ are aspectul unei pompóse catedrale, care ar puté ocupa loc în orĭ-ce capitală. Ea domineză piața și pórtă inscripția:

„Deo Elisabethaeque, protectrici suae, armena pietas extruxit“.

Pe partea cea-laltă a pieței se află mănăstirea Mechitariștilor, care pórtă inscripția:

„Non nobis, non nobis Domine, sed nomini tuo da gloriam“.

Actualmente sunt în mănăstire doi călugărĭ, supușĭ abatelui mechitariștilor din insula „San Lazzaro“, lângă Veneția

*) A se vedé „Șematismul Archidiecesei metropolitane de Alba-Iulia și Făgăraș, pe anul 1900“.

Bulgaria este numai un loc întâmplător, de unde urmărim programul nostru. Principalele nóstre mijlóce de luptă sunt societăţile macedonene din Bulgaria: 36 în oraşe şi 14 prin sate, pe când Zoncev n'are pentru sine, de cât 20 societăţi.

La întrebarea, décă Sarafoff crede, că încă în cursul acestui an s'ar puté face ceva în Macedonia séu pentru Macedonia, a rěspuns, că acésta depinde de la provocările turcescĭ şi de la alte împrejurări, pe carĭ el nu le póte prevedé. Toţi conducětoriĭ macedonenĭ şi tóte programele nu cer alta, de cât *autonomia*. Insě hogele turcescĭ opun resistenţă fanatică orĭ cărei reforme pe basa unor principiĭ creştinescĭ. Pe cale pacînică este imposibilă autonomia, de órece tótă lumea scie, că Turcia numai forţată îşĭ îndeplinesce promisiunile. Autonomia se va puté oţine aşa-dér numai décă Macedonia va fi ocupată, şi anume, orĭ de cătră o mare putere europénă, orĭ de cătră un stat, care este aliat cu o mare putere, orĭ de cătră unul din statele balcanice, care ar primi mandat pentru acésta de la puterile europene.

Valórea alianţei italiene.

„Tribuna" din Roma publică un articol important privitor la alianţa Italiei din punct de vedere militar. Articolul e fórte viu comentat în pressa ruséscă şi francesă.

După „Tribuna". Italia stă departe de teatrul unui viitor rěsboiŭ. Cât timp ea aparţine triplei alianţe. valórea ei atérnă numai de situaţia sa geografică, ér nicĭ de cât de la aceea, câţĭ soldaţĭ ar puté să trimită prin pasul Brenner, séu pe altă cale. Italia şi-ar puté împlini problema şi numai prin aceea, că ar reţine la frontiera franceso-italiană pe Francesĭ, ceea-ce ar puté s'o facă cu a treia parte a armatei sale actuale. Prin acésta Italia ar face un nepreţuit serviciu triplei alianţe, fiind-că nu numai ar închide calea, ci ar reţine 150—200,000 soldaţĭ francesĭ. O altă problemă a Italiei într'un cas de rěsboiŭ ar fi, décă cu ajutorul flotei austro-ungare ar închide porţile Adriei. Şi acésta i-ar fi lucru uşor.

După „Tribuna" aşa-dér, tripla alianţă nu cere de la Italia numai jertfe militare, ci s'ar bucura s'o aibă alăturĭ de ea chiar şi atuncĭ, când ar dispune numai de a treia parte din forţele militare, ce le are adĭ.

Décă Italia. din contră, s'ar alătura la alianţa ruso-francesă, acésta ar fi o lovitură fatală pentru Germania şi Austro-Ungaria. In casul acesta Francesii n'ar trebui sě apere frontiera italiano-francesă cu 3—4 corpurĭ de armată, ci şi corpurile aceste de armată le-ar puté trimite în contra Germanilor, ér Italienii ar puté sě dea năvală în Austro-Ungaria pe acelaşĭ drum, pe care Napoleon a mers în contra Vienei la 1796, adecă peste Po şi Sava, ér Ruşii ar puté sě străbată prin Galiţia în Austro-Ungaria. Décă Italia ar ţiné cu Francia şi Rusia, o victorie a armelor germano-austro-ungare ar fi imposibilă.

Situaţia în Rusia.

De când cu atentatul contra prinţului *Obolensky*, guvernatorului Charkovului, diarele străine, mai ales cele engiese, se ocupă mereu şi cu multă stăruinţă de situaţia internă a Rusiei, descriind'o în colorĭ fórte îngrijitóre şi punênd în evidenţă marea putere a „comitetului revoluţionar."

Pentru a scóte şi mai mult la ivélă terorismul acestui comitet, diarul *„Daily News"* din Londra publică o scrisóre a unui amic al sěu din Petersburg, care arată, că în palatul Ţarului domnesce de câteva dile o mare agitaţie din causă, că Ţarul Nicolae a găsit într'o diminéţă pe biroul sěu un plic, avênd un mare sigil cu inscripţia: *„Dela comitetul central al partidelor revoluţionare din Rusia"*.

Ţarul n'a desfăcut scrisórea, ci a chemat imediat pe ministrul de interne *Plehwe*, căruia i-a înmânat'o cu observaţia, că nu înţelege cum scrisórea a ajuns pe biuroul sěu, când ministeriul de interne dispune de un fond de dece milióne pentru urmărirea tuturor comitetelor revoluţionare.

Desfăcênd scrisórea, ministrul *Plehwe* a constatat, că ea nu cuprinde nicĭ o ameninţare la adresa Ţarului, ci numai un avertisment, spunênd, că prea cedéză inspiraţiilor reacţionarilor Pobiedonoseff, Plehlue şi Saenger, ministru al instrucţiunei. Comitetul face apel la sentimentele umanitare ale Ţarului, rugându-l sě grăbéscă a da mai multă libertate, căcĭ ţéra întrégă vré sě scape de tirănia şi terórea funcţionarilor autocraţĭ. Décă nu, atuncĭ în contra lui se vor întórce spiritele milióneIor, carĭ sunt doritóre de libertate.

Pe Ţarul, se dice, l'a impesionat mult blândeţea şi sinceritatea „comitetului revoluţionar" şi ar fi esprimat o óre-care nemulţumire faţă de amintiţiĭ miniştri. Mai mult, în vederea unei schimbărĭ apropiate, Ţarul ar fi rechemat din exil pe marele duce Constantin, cunoscut prin sentimentele sale liberale, din causa cărora a fost exilat pe o moşie a sa de lângă Ural.

*

Societatea *„Bojewaia Organisazija"* publică manifestul, în care se descrie atentatul contra prinţului Obolenski, guvernatorul Charkowului, atentat comis de un membru al sěu. Obolenski a fost numai uşor rănit la gât din causă, că atentatorul a tras pe d'asupra capului unei dómne, pe care se temea sě n'o lovéscă. Al doilea foc a fost zădărnicit din causă, că acea d-nă apucase pe atentator de braţ. Cele-lalte douĕ focurĭ au fost trase de atentator, pe când se lupta cu poliţiştii. Obolenski fugise în vremea asta.

Pe ţéva revolverului atentatorului erau scrise aceste cuvinte: „Pentru sângele vĕrsat al ţěranilor, mórte călăului, duşmanului poporului". Atentatorul, trăgênd, a aruncat lui Obolenski sentinţa lui de mórte, tipărită, strigând cătră cei presenţĭ: „Domnilor, ast-fel va lucra partidul nostru contra tuturor duşmanilor poporului". In sentinţa de mórte erau enumerate atrocităţile comise contra ţěranilor şi se arăta o mare indignare pentru laudele aduse de Obolenski acestor atrocităţĭ. *„Bojewaia Organisazija"* crede, că şi a făcut datoria condamnându-l la mórte şi încredinţând esecutiunea sentinţei unui membru al sěu.

La poliţie atentatorul a rěspuns: „Sunt lucrător, membru al societăţei *„Bojewaia"*. „Nu veţĭ sci nicĭ-odată mai mult". La al doilea interogator a refusat d'a rěspunde, apoi a scris acéstă declaraţiune: „Mi-am făcut datoria după mandatul, ce mi-a dat *„Bojewaia"*, care a chemat pe ţěranĭ la luptă. Ca lucrător cred, că trebue sě deschid ochiĭ ţěranilor. Partidul nostru consideră asasinatul ca o necesitate durerósă şi nu vom renunţa la ea până când poporul nu va putea sě se apere în mod legal contra crudimilor biurocraţilor. Procesul meu o sě fie o comedie şi la el nu voiŭ rěspunde. Sentinţa e deja stabilită. Am lăsat la *„Bojewaia"* douĕ scrisorĭ adresate lucrătorilor şi ţěranilor: amêndouĕ vor fi publicate".

SCIRILE DILEI.

14 (27) August.

Pentru catedrala gr. or. română din Sibiiu. „Telegraful Român" publică în fruntea numěrului sěu dela 26 August o pastorală a I. P. S. Sale metropolitului *Ioan Meţianu* cătră clerul şi poporul din archidiecesa Transilvaniei, în care prin cuvinte căldurose îndémnă pe toţĭ fiiĭ bisericei sě sprijinéscă întreprinderea zidirei catedralei, prin oferte benevole. Protopopii, preoţii, învěţătorii şi ómenii cu carte sě preméřgă cu esemplu, subscriind mai întâiŭ dênşii ofertul cu care voesc a contribuì şi sě îndemne şi pe alţii la asemenea contribuirĭ. Preoţii din comunele mai cu stare sě întrunéscă comitetele şi sinódele parochiale la şedinţe şi sě le recomande a vota din prisosul averii bisericeĭ cât se va puté. Preoţii şi învěţătorii sě umble pe la casele credincioşilor pentru a aduna oferte benevole. Ofertele pot fi nu numai în banĭ, ci şi în naturalii, carĭ se vor preface apoi în banĭ. Ofertele mai însěmnate se pot plătì şi în rěstimp de trei anĭ, până când se speră terminarea zidirei. Contribuirile se vor publica în diarul archidiecesei, apoi se vor presenta şi consistorului şi sinodului archidiecesan. Numele dăruitorilor şi binefăcětorilor, carĭ vor contribuì cu sume mai însemnate, se vor eternisa în pomelnicul bisericei. I. P. S. Sa metropolitul dorind sě se numere între dăruitorĭ, subscrie şi ofere de astă dată suma de 5000 coróne. Pastorala pórtă data de 5/18 August. O vom publica întrégă în numěrul de Duminecă.

Gónă contra deputatului Pavlovicĭ. Luĭ *„Független Magyarország"* i-se scrie din Chichinda-mare, că ajutorul de procuror Dr. *Vaszko* Endre a înaintat tribunalului propunerea de acusă contra deputatului naţionalist sêrb Lyubomir *Pavlovici*, învinuindu-l de *„agitaţiune contra naţiunei maghiare"*. Numita fóie se bucură de acésta şi întrébă, că ce va face parlamentul, décă Pâvlovicĭ va fi condamnat, mai póte fi membru al dietei cel ce a osîndit pentru agitaţiune contra naţiunei maghiare? — Curiósă întrebare.

Instalare de protopop în Cluşiŭ. Noul protopop român unit al Cluşiului, va fi instalat deja Joi în diua de sf. Măria 15 (28) l. c. Adĭ, Mercurĭ, va sosì la Blaşiŭ o deputaţiune din protopopiat, care între altele va preda noului protopop Dr. Elie *Dăianu* un brêu roşu din partea Reuniunei cluşene a sodalilor românĭ, şi-l va însoţì în călětoria sa la Cluşiŭ.

Impěratul Germaniei la Roma. Din sursă oficiósă germană se asigurĕ, că data plecării împěratului Wilhelm la Roma, pentru a visita pe regele Victor Emanuel, a fost fixată pentru diua de 5 Noemvrie st. nou.

Neastîmpěrul lui Sarafoff. Din Sofia se telegrafézâ: Comitetul disident al lui Sarafoff e într'o teribilă activitate, în vederea provocării unei rěscóle generale în Macedonia. S'a pus serios pe lucru pentru înarmarea de bande, carĭ sě trécă frontiera dinspre Turcia. In urma unui denunţ primit de poliţie din partea comitetului de sub preşedinţa lui Michailowski, 60 de aderenţĭ ai lui Sarafoff au fost surprinşĭ în momentul când se pregăteau sě trécă în Macedonia. Banda revoluţionară a fost readusă sub escortă la Sofia şi internată la penitenciar. Scirea despre arestările acestea a produs o vie sensaţie.

Ordinul Mechitariştilor fŭ înteimeiat de Petru Bedrossian (1676—1745) supranumit Mechitar (Consolatorul), nume câştigat prin activitatea sa de misionar printre conaţionalii sĕi din Orient. Papa Clemente XI confirmă pe Mechitarişti ca congregaţiune la 1712, aprobându-le regula alcătuită după regula S. Benedict, căcĭ mai nainte urmau regula lui Sf. Vasile.

Acest ordin consideră ca primul scop al sěu înălţarea spirituală a conaţionalilor împrăsciaţĭ în tótă lumea, care scop caută a-l ajunge prin cultivarea limbei lor naţionale. Intre Mechitarişti sunt mulţĭ ómenĭ savanţĭ şi ediţiunile eşite din tipografia din San-Lazzaro sunt renumite.

In Viena este de asemenea o mănăstire a Mechitariştilor, şi în tipografia lor au fost tipărite mai multe cărţĭ românescĭ, dintre carĭ amintesc „Tentamen criticum" al lui Laurian, „Sionul românesc" al lui Dr. Gr. Silaşi etc. Cei din Viena au însě abatele lor propriu, care nu este supus celui din S. Lazzaro. Mechitariştii din Ibaşfalĕu, ca şi cei stabiliţĭ în München şi Paris, sunt supuşĭ abatelui din San-Lazzaro.*)

Monachii din Ibaşfalĕu, însĕ, puţin teren au pentru „cultivarea limbei naţionale". In biserica cea mare şi frumósă, numai la trei Duminecĭ odată se predică în limba armenéscă, în cele-lalte Duminecĭ se predică unguresce. Peste tot, Armenii din Ibaşfalĕu au scădut şi ca numěr şi au scăpătat şi economicesce. Astădĭ abia au mai rěmas vr'o 100 de suflete. Locul lor îl ocupă Saşii, carĭ se afirmă cu succes pe terenul comercial şi s'au înmulţit aşa, încât şi-au făcut deja şi şcólă. Jidovĭ sunt vr'o 5—6 familii, venite aicĭ ca sdrenţarĭ, astădĭ însĕ, ca de obiceiŭ, îi vedem bine situaţĭ.

Românii sunt împărţiţĭ în douĕ confesiunĭ, din carĭ cei mai numěroşĭ sunt greco-catolicii. Aceştia şi-au zidit înainte de asta cu trei anĭ o frumósă biserică, graţie stăruinţelor repausatului protopop Câmpianu.

Eu am asistat erĭ la instalarea noului protopop, G. Simu, succesorul lui Câmpeanu, bun cântăreţ, bun orator, om energic şi care s'a distins şi pe terenul literar.

Instalarea noului protopop a avut multe momente înălţătóre, şi rar am vědut un serviciu divin sěvîrşit cu atâta demnitate şi esactitate ca aicĭ. Apoi predica protopopului Moldovanu din Mediaş şi a noului protopop Simu, ar fi putut fi pronunţate în orĭ-ce catedrală.

De 11 anĭ s'a înfiinţat aicĭ un gimnasiu de stat, în care între 281 de elevĭ sunt 65 Românĭ şi 35 Saşĭ. Inainte de asta cu 2 anĭ un profesor de origine evreu de la acest gimnasiu a publicat în anuar un studiu mult jignitor pentru naţionalităţĭ. Catedra de desemn de la acest gimnasiu o ocupă d-l Octavian Smigelschi, cunoscut ca bun pictor. D-sa lucréză tocmai acuma nisce modele pentru catedrala din Blaşiŭ. In sala de gimnastică am vědut pânza (10×5 m.) pe care abilul penel al artistului o umpluse de figurĭ sfinte. — Tot la acest gimnasiu este permutat pe diua de 1 Septemvrie părintele Dr. Antonie Cighi, care fusese mai mulţĭ anĭ profesor la gimnasiul din Beiuş. D-sa vine aicĭ în locul unui profesor de origine evreu, care e permutat la Beregszász.

Despre predica pastorului reformat, Koreh Endre, care astădĭ, în diua de Sf. Stefan a spus din amvon, că popórele „venite în Ungaria şi încăldite de Ungurĭ la sînul lor — sunt şerpĭ, carĭ rěsplătesc generositatea ungurécă cu mărşavă ingratitudine" — am vorbit la alt loc.

Dér étă, că umblând prin piaţă, pe cine věd? Pe jupânul Lebovicĭ, cu care dusesem geamantanul împreună.

A venit spre mine şi m'a salutat ca cunoscut.

— D-ta aicĭ?

— Da, în Sighişóra am colectat atâta, ca sě pot veni până aicĭ. Nu sciu ce sě fac. Am fost la un Evreu şi mi-a dat numai 4 creiţarĭ.

— Du-te şi la ceilalţĭ. Sunt unii mai bogaţĭ.

Şi s'a dus, şi peste puţin timp întorcêndu-se mĭ-a raportat cu bucurie, că unul i-a dat o corónă.

— Dér, erĭ te-ai rugat mult, d-le Lebovicĭ. Aşa te închinĭ în fie-care di?

— Mult? replică el cu mirare.

— Mai bine de un cias.

— Asta-i mult? Pentru fleacurĭ şi palavre avem timp destul şi pentru Dumnedeu sě n'avem un cias?

— Dér cornul, ce ţi-l'ai pus în frunte, cum se chiamă?

Hahamul se uita cu mirare la mine şi mě întrebă: „Cum, d-ta nu eştĭ evreu?"

— Nu.

— D'apoi, că mĭ-ai ajutat sě duc geamantanul.

Ei şi?...

Lebovicĭ se uita la mine desilusionat. Ii părea rěu, că nu sunt evreu.

Dolaleteu.

*) Cf. şi foiletonul meu din nr. 257 a. tr. al „G. Tr"

Representanţa comunală din Bistriţă, în şedinţa sa de la 17 August a hotărît cu unanimitate, că ia notă *cu adêncă părere de rĕu* despre ordinul ministrului de interne, conform căruia oraşul Bistriţă sĕ fie numit de acuma înainte în corespondenţa oficială *„Beszlercze“*, şi a mai hotărît, ca vechile sigiliĭ cu inscripţie germană, fiind proprietatea comunei, sĕ fie cerute înapoi dela archiva comitatului, unde se păstrau până acuma.

Ţĕrancele române din Ecĭca-română, la stăruinţa vrednicului paroch Valeriu *Magdu* de acolo, au espedat la adresa d lui Victor Tordăşianu, president al „Reuniunii sodalilor românĭ din Sibiiu“, anume pentru esposiţia industrială, o ladă de lucrărĭ ţĕsute şi confecţionate de mânile ţĕrancelor nóstre din Ecĭca (comitatul Torontal). Intre lucrările de tótă frumuseţea se găsesc covóre de pat cu preţul dela 40—80 cor., covóre pentru divane (otoman) cu preţul de 80 cor., covor de masă, covor sub masă cu preţul de 130 cor., străiţĭ ieşcane, cătrinţe ieşcane, ciupage (camison) şi brêne ieşcane, în total 29 bucăţĭ cu preţul total de aprópe 1000 cor. — Obiectele sunt însoţite de-o descriere interesantă a lucrărilor şi se vor pune în vêndare. După tótă probabilitatea, lucrările harnicelor ecicane se vor espune şi înainte de esposiţie în galantarele şi vitrinele magaziilor de modă din Sibiiu.

Concert. După cum aflăm, se va da în séra de 5/18 Septemvrie a. c. în sala de concerte un mare *Concert-Recital* arangiat de d-l D. I. *Scărlătescu*, directorul musical al capelei române gr. or. din Paris, care şi-a făcut studiile musicale la Viena şi Paris şi care e cunoscut în lumea musicală din Paris ca un compositor de valóre. Concursul la acest concert şi-l vor da atât d-na *Charlota Leria*, una dintre artistele cele mai puternice pe care le posedă România, cântăréţa favorită a M. S. Reginei României, precum şi tînĕrul virtuos în piano *D. G. Boscoff* despre care se spune, că e o minune. Ambii vor esecuta composiţiunĭ de a-le d-lui Scărlătescu.

Un scandal în Monte-Carlo. Se scrie din Monte-Carlo cu data de 18 August: Astăḑĭ diminéţă s'a găsit spânzurat pe crénga unui palmier, nu departe de casin, un tînĕr elegant. Supraveghiătorul sinucigaşilor, care în zorĭ de ḑi face un turneu de inspecţie prin grădinĭ şi pune în buzunarul sinucigaşilor câte-va piese de câte 5 francĭ şi le ia hârtiile, astăḑĭ nu şi-a făcut datoria, din care causă probabil va fi dat afară din slujbă. Sinucigaşul a fost observat întâiŭ de câţĭ-va óspeţĭ matinalĭ, carĭ petrec aicĭ la băi, şi carĭ făcênd tărăboiŭ au constatat, că sinucigaşul este un tînĕr Brasilian cu numele de Gomittas y Sanderos. Nenorocitul era victima ruletei. El venì nu de mult din San-Paolo la Paris, unde trăiesce logodnica sa, cu care avea de gând sĕ se căsĕtoréscă la tómnă. Inainte cu o lună făcù o escursiune la Monte-Carlo, unde jucà la ruletă. El perdea mereu. Odată îi cerù şi logodnicei 100.000 francĭ sub un pretext óre-care şi îi perdù şi pe aceştia. Erĭ primì scrisorĭ dela tatăl logodnicei şi de la logodnica însaşĭ, în carĭ i-se aduce la cunoscinţă, că nu mai reflectéză la logodnă. Tînĕrul Brasilian a jucat tótă séra ca un furibund şi câştigà la început sume marĭ. Pe la órele 10 însĕ eşì o serie de 14 roşu. Brasilianul juca pe negru în fie-care rênd maximul de 6000 francĭ. La al 12-lea roşu, i-s'au isprăvit banii. El părăsì sala, dér nu se duse la hotel, ci se spânzurà cu o sfóră elegantă verde de palmierul cel mai frumos din grădina casinului. Când l'au găsit, era deja mort de cel puţin şése óre.

Gróznic incendiu. Din *Salerno* (Italia) se anunţă, că un mare incendiu a distrus aprópe cu desĕvêrşire patru comune, din împrejurimile oraşului.

Caĭ din armata germană desertând în Franţa. Ḑilele acestea s'a produs la frontiera Franţei din spre Germania un incident fórte bizar: vre-o 10 cai ai unui regiment de husarĭ germanĭ în manevră, cantonaţĭ la Moulin-les-Metz, au reuşit sĕ scape din mânile paznicilor lor şi au plecat în triplu galop prin Ars, Ancy, Noveant, până la frontiera francesă; trecênd apoi Arnaville, s'au refugiat la Bayonwille. Prevenită telefonic de un ofiţer german, jandarmeria din Pagny-sur-Moselle s'a dus la Bayonville şi a recondus la frontieră caii, carĭ au fost remişĭ husarilor germanĭ, ce se puseseră în urmărirea lor.

Un cocostîrc cu act de nascere. „S. D. T.“ scrie, că sĕptĕmâna trecută un vênător din Sibiiŭ a împuşcat un cocostêrc, de aripa căruia era legată o scrisorică cu următorul conţinut:

„Weseram 11 Iulie 1902. Westhavelland lângă Brandenburg a/H. Europa. Germania. Décă vr'un Italian séu African ar ajunge în posesiunea acestui cocostîrc, îl rugăm sĕ dea de scire despre sórtea lui printr'o scrisóre adresată la parochia Weseram. *Maria Pauli*, fiica de 19 anĭ a pastorului de acolo, *Karl Pauli* cand. theol. *Helene Pauli* soţia parochului“.

Reuniunea femeilor române din Blaşiŭ învită la serata musicală-deaclamatorică-teatrală, ce se va ţiné Marţĭ la 2 Septemvrie 1902 în sala otelului „Univers“. Preţul de întrare: Locul I: 1.60, locul II: 1.20, stal —.80, studenţĭ stal: —.40. Inceputul precis la $7\frac{1}{2}$ óre séra. Venitul curat se va împărţì în părţĭ egale între „Reuniunea femeilor“ şi „Masa studenţilor“ din Blaş. Bilete de întrare se află la „Consum“, ér séra la cassă.

Programa: 1) „Banditenstreiche“, de Suppé, esec. la pian de d-şórele: Eugenia şi Cornelia Deac. 2) „La icónă“ de Vlăhuţă, declamată de d-şóra S. F. Negruţiu 3) *a)* „Lohengrin und Tanhäuser“ de Wagner—Jaell *b)* „Cimpoiul“ de Murĕşanu esec. la pian de d-şóra Cornelia Deac. 4) „Declaraţia“ de M. Ban, predată de d-şóra Corn. Chirilă. 5) „Pentru ochii lumii“ comedie în 2 acte de Labiche, localisată de Gil. Rolurile le au: d-l Ioan F. Negruţiu, d-şóra Lucia Viciu, d-l Traian Erdélyi. d-l Quintiliu Viciu, d-şóra Maria Nistor, d-şóra Elena Nestor, d-l Emil F. Negruţiu, d-şóra Elena Hossu, d-şóra Cornelia Chirilă. După representaţie urméză dans.

O petrecere de vară împreunată cu cântărĭ, declamaţiunĭ şi teatru. se va arangia de către membrii corului biser. gr. or. din Braşovul-vechiŭ Duminecă, în 18 August v (31 August n.) 1902 în grădina hotelului „Pomul verde“ din loc; la cas că timpul va fi nefavorabil, petrecerea se va ţiné în „Pavilionul de sticlă“. (Corurile se dirigéză de d-l Nicolae Oancea jun.) Inceputul la $7\frac{1}{2}$ óre séra. Intrarea de persónă 1 cor.; de familie (à 3 persóne) 1 fl. 20 cr. Venitul curat este destinat pentru şcóla română gr. or. a bisericei sfintei Adormirĭ din Braşovul-vechiŭ — Ofertele marinimóse se vor primi cu mulţămită şi se vor publica.

Villa Kertsch. Atragem atenţiunea publicului, care petrece în vilegiatură la Braşov, asupra vilei Kertsch. situată lângă palatul de justiţie, unde se află odăi arangiate cu tot comfortul, ér în parterre restaurant cu grădină.

Ce e bun, nu e scump. Se atrage atenţiunea on. public strĕin, că la cumpĕrăturile, ce le face. sĕ aibă în vedere firma *M. L. Laszló succesor Iuliu Popp*, têrgu Inului 29. Piaţa Francisc Iosif. unde se vînd cu preţurĭ reduse toţĭ articulii de seson.

Bibliotecĭ pentru tinerime.

Ministrul de culte şi instrucţiune publică, Iuliu *Wlassics* publică un nou regulament relativ la bibliotecile pentru tinerime. Wlasics a instituit o comisiune, care va purta titlul: *„Comisiunea pentru conducerea bibliotecilor şcólelor primare şi a bibliotecilor pentru tinerime.“* Comisiunea va fi compusă dintr'un preşedinte, un referent şi 12 membri, carĭ vor fi numiţĭ de ministru pe un period de 5 anĭ.

Regulamentul, pe basa căruia va lucra numita comisiune, are mai multe disposiţii din carĭ luăm şi noi următórele:

1) In bibliotecile de la şcólele ce stau la disposiţia şi sunt sub conducerea ministrului instrucţiunei publice, nu se pot întroduce alte cărţĭ, de cât celea cuprinse în catalogul stabilit pe rĕspunderea sa de numita comisiune.

2) Introducerea în numitul catalog trebue sĕ se céră prin petiţiune, plătindu-se taxa de recensiune. Taxa va fi stabilită după preţul cărţii. O carte, care se vinde cu preţul de 1 corónă, va fi recenseată pentru taxa de 10 coróne. Fie-care corónă în plus, cere o urcare de taxă cu 10 coróne.

3) Cărţile vor fi date unui censor, care va avé sĕ judece:

a) Décă cartea e de valóre în ce privesce fondul şi forma.

b) Décă din punctul de vedere al patriotismului şi al sentimentului naţional maghiar, este corespundĕtóre şi décă nu cumva conţine vr'o espresiune contra statului.

c) Décă nu conţine aţiţare contra confesiunilor.

Pe basa acestei censure, ministrul admite cartea cutare în catalog şi o publică în monitorul oficial.

Ministrul a dat totodată o circulară către inspectorii şcolarĭ, în care ordonă:

1) Sĕ se înfiinţeze la fie-care *şcólă de stat şi comunală* câte o bibliotecă.

2) De la fie-care elev sĕ se încaseze taxa de 50 filerĭ, care se va vĕrsa la fondul bibliotecei.

Multămită.

Subsemnaţii în numele *„Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea vĕduvetor sĕrace din Braşov şi Săcele“* ne facem o plăcută datorie, a aduce şi pe acéstă cale sincere mulţumite st. dómne *Reveica Pascu*, care s'a făcut membră fundatóre cu *cor. 50.* St. dómne *Susana Mureşanu*, care a dăruit *cor. 10* şi d-şórei *Ecaterina Ghianţu*. care a dăruit *cor. 5.* la fondul Reuniunii.

Braşov, 14 August 1902.

Dr. *Iosif Blaga*, secretar. *Virginia A. Vlaicu*, cassieră.

D-l Dr. *Stefan C. Pop*, advocat în Arad, ne rógă se dăm loc pe propria sa respundere următorelor rêndurĭ:

Onorată Redacţiune!

Trebue sĕ Vĕ cer scuze, că din nou sunt silit a recurge la ospitalitatea preţuitului d-vóstrĕ ḑiar.

Reptila numită „Tribuna Poporului“ din nou se năpustesce asupra mea, înjurându-mĕ şi calumniindu-mĕ cum numai bandiţii condeiului o pricep, carĭ deşi provocaţĭ, n'au curagiul sĕ-şĭ iscălésca numele lor ticălos.

Deviza lor este: atacând onórea omului, a ajunge la punga lui Pentru-că de când mi-am închis porţile casei şi punga dinaintea lor, de atuncĭ sunt ḑilnic înjurat.

Drept aceea îmĭ ţin de sub demnitate a sta mai lung de vorbă cu aceia, pe carĭ în bunăcredinţă i-am ridicat, ér aḑĭ mĕ înjură şi acusă în mod mişelesc.

La timpul sĕu voiŭ dovedi, cine sunt ómenii de la „Tribuna Poporului“, carĭ aliaţĭ cu altă cloacă de murdărie, voiesc în mod banditesc a persecuta pe toţĭ ómenii de omenie. Aci mĕ mărginesc numai la următórea enunciaţiune:

Incât bandiţii de condeiŭ vor dovedi înaintea unui juriu, că eu am scos licitaţie pe tinerii din Moroda. acusaţĭ înaintea tribunalului pentru „Hora Ligei“, orĭ că le-am făcut esecuţie; şi mai departe, că eu în viaţa mea vre-odată am tradat secretele poporului meu duşmanului sĕu; şi în urmă, că domnul Vásárhelyi László ar fi numit pe Iancu tăciunar ordinar în congregaţiunea comitatului Arad: *mĕ deoblig a depune la direcţiunea „Astrei“, din tótă sĕrăcia mea, 1000 coróne pentru scopurĭ culturale.*

Incât însĕ n'ar dovedi cele afirmate de dênşii, sĕ fie scoşĭ cu gârbaciul din sînul poporului românesc.

Că ce fel de elemente cutéză a-mĭ trage la îndoială valórea mea morală, ajungă a fi pe scurt amintită numai împrejurarea, că acea fiinţă decădută, pentru care — conform documentului ce-l am la mână — am ridicat dela „Victoria“ sume enorme şi care, când pleca la cerşite în România, îmĭ storcea ultimul ban din casă, ér în absenţa lui trebuia sĕ mĕ espun cu întréga cancelarie ca sĕ nu i-se liciteze mobiliarul, — când eu sunt dus de acasă asmuţă canalia de stradă contra familiei mele şi denunţă, că „Cartea de aur“ sigur se află la mine, solicitând prin insinuărĭ anonime perchisiţiunĭ nouĕ în casa mea.

Pfui! Ucigă-vĕ crucea diavolĭ spurcaţĭ.

Arad, la 26 August 1902.

Dr. Stefan C. Pop.

ULTIME SCIRI.

Racconigi, 27 August. Regele Victor Emanuel a plecat erĭ peste Göschen la Berlin. El e însoţit de ministrul casei regale *Ponzio-Veglia*, de adjutantul superior *Brusatti*. In Novara i-se va alătura ministrul de esterne *Prinetti*.

Diverse.

O eroină din rĕsboiul franco-german. Ea este *Catherine Laurin*, fostă cantinieră pe timpul rĕsboiului la al 3-lea de zuavĭ, care nu numai, că s'a condus curagios în 1870, dar şciù sĕ contribue cu energia ei la ridicarea moralului acelor, carĭ, descuragiaţĭ, sucombau alăturĭ de ea. Cu pericolul vieţii sale, Catherine Laurin dăduse ajutor locotenentului-colonel de Horties, care expirà pe genunchiĭ ei. Altă-dată făcută aprópe prisonieră de ulaniĭ ce debordau ariergarda, ucise cu revolverul pe ofiţerul german, care pusese mâna pe umerile ei, şi pe un cavalerist prusian. Electrisaţĭ de acest act de curagiŭ, zuaviĭ făcură o întórcere ofensivă şi şarjind cu baioneta, liberară pe brava femeie în pericol. Prisonieră câte-va ḑile, mai târdiu ea evadà şi venia sĕ se pună la disposiţia comandantului pieţei din Strasburg; atinsă pe drum de un obus în cósta stângă, făcută din nou prisonieră la predarea pieţeĭ ea evadà din nou şi se duse la Montpellier, unde campa regimentul sĕu. In sfîrşit odată rĕsboiul terminat, ea urmà pe al treilea de zuavĭ în Algeria. Actualmente eroina Catherine Laurin locuesce la Philippevile, de unde ḑilele acestea a mers la Paris, unde a fost obiectul celor mai marĭ dovedĭ de stimă din partea tuturor, spre a depune un drapel la piciórele statuei Strasbourgului. Dela Paris dênsa a plecat sĕ-şĭ salute tovarăşiĭ de arme, ce dorm ultimul somn în câmpiile din Niaderbronn, Woerth, Reichshoffen, Strasbourg, Metz şi Bazeille. Chaterine Laurin e decorată cu medalia militară, pe care o pórtă cu mândrie. — („Cr.“)

Literatură.

A apărut *„Almanachul“* societăţi- „*Petru Maior*“ Budapesta 1901 cu un conţinut bogat şi ilustrat. Format 8^0 cu 144 paginĭ. *Preţul 4 coróne.* Se află de vênḑare la Tipografia *A. Mureşianu* cu preţul indicat, plus 35 banĭ porto.

Sosiţi în Braşov.

Pe ḑiua de 26 August 1902.

H. Pomul verde: Deutschlender, Jeske, Gleisvitz; Bogdan, S. Sângeorgiu.

H. Europa: Mayer, Bucurescĭ; Perlea, Brăila; Petheu, Bucurescĭ.

H. Bucarest: Alexandrescu, Ionescu, Sinaia; Naftali, Brăila; Petrescu, Buştenĭ; Angelescu, Azuga.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Stabiliment de hydrotherapie

Wällischhof

— staţiunea de tren *Brunn—Maria Enzersdorf* 30 minute depărtare dela Viena —

arangiament modern. preţurĭ moderate,

(medicul, folosirea băilor, locuinţă, provisiunea întrégă 21—32 fl. la sĕptĕmână, amĕsurat locuinţei).

Cu prospecte şi informaţiunĭ detailate stă la disposiţie direcţiunea stabilimentului şi medicii:

Dr. Lazar Popovicĭ, medic consiliar Viena XV Mariahilferstrasse Nr. 136.

Dr. Marius Sturza, medic dirigent în Wällischhof p. u. Maria-Enzersdorf bei Wien.

Cursul pieței Brașov.

Din 27 August n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vênd.	18.94
Argint român.	„ 18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„ 19.04	„	19.07
Galbenĭ	„ 11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„ 2.54	„	—.—
Mărcĭ germane	„ 117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	„ 21.40	„	21.50
Scris fonc. Albina 5%	101,—	„	102.—

Nr. 12723—1902.

Licitațiune cu oferte.

Marțĭ în 2 Septemvre a. c. la 10 óre a. m. se va ținé la oficiul economic orășĕnesc licitațiune cu oferte, spre a se da în întreprindere lucrările de regulare a străḑiĭ Moriĭ din Brașovul-vechiŭ, pentru care s'a proiectat a se spesa 5228 cor. 63 fil.

Amatoriĭ de asemenea întreprinderĭ au se-șĭ înainteze ofertele în scris la oficiul economic orășĕnesc până la óra sus numită.

Aceste oferte au sĕ fie provĕḑute cu timbru de 1 corónă și cu vadiu de 5% socotit după suma proiectată, apoi au sĕ fie închise și sigilate.

În textul ofertelor are a fi arătat în cifre și în litere suma, care are de cuget oferentul a o scădea din suma proiectată și a o esprima și în procente, mai departe oferentul are a da declarațiunea în contextul ofertului, că cunósce condițiunile ofertului și a le licitațiunei, și că sĕ supune acestora necondiționat.

Condițiunile specificate și proiectul speselor, oferentul le póte lua în vedere în localul oficiului economic orășĕnesc, tot-déuna înainte de méḑăḑi dela 8—12 óre.

Brașsó, 19 August 1902

2—2.(688). *Magistratul orășĕnesc.*

Dr. WALTHER KRAUSS

medic primar al spitalului civil,

operator,

medic pentru

bóle de femei și copii.

CONSULTAȚII:

dela 2—4 óre p. m. cu escepție de Duminecă și serbătorĭ.

Șirul spitalului nr. 12.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 August n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.80
Renta de coróne ung. 4%	98.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.35
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100 —
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.85
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.65
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	203.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	162.25
Renta de argint austr.	101.75
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de aur austr.	121.55
Losurĭ din 1860	152.20
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.84
Acții de-ale Băncei ung. de credit	727.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	682.25
Napoleondorĭ	19.08
Mărcĭ imperiale germane	116.97½
London vista	239.70
Paris vista	95.20
Rente austr. 4% de coróne	100.15
Note italiene	94.35

2 calfe află imediat aplicație în prăvălia mea de mărfurĭ coloniale și de ferărie, în Szász-Sebeș.

Se cere cunoscința limbilor română, germană și maghiară.

Iosif Onițiu.

In atențiunea proprietarilor de pământ!

„Eliberarea pământului de greunamênt."

„Intreprindere de Credit-Hipotecar"

este titlul unui institut ce s'a înființat cu scopul de a da ocasiune proprietarilor de pământurĭ se pótă ajunge la împrumuturi ieftine și pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

Acest institut dă împrumuturĭ pe pământurĭ orĭ și unde.

Interesele cu amortisarea capitalului cu tot fac mai puțin ca la băncile micĭ, numai interesele simple.

Favorul cel mai deosebit și de neprețuit este, că **cu încetarea din viață a debitorului, suma împrumutată se sterge de pe pământul hipotecat, ér' ratele plătite în amortisarea capitalului se restituesc numai decât în banĭ gata.**

Cu modalitatea împrumuturilor acestora, proprietarul unui pământ ajunge la banĭ ieftinĭ și este sigur că orĭ și când ar înceta din viață, pământul rĕmâne liber de greunamênt, iar' ereḑiĭ mai capĕtă și banĭ gata.

Recomandăm tuturor acelor proprietarĭ de pământurĭ, carĭ au lipsă de banĭ sĕ se foloséscă de favorul acesta.

Pe pământurĭ carĭ sunt hipotecate la alte institute încă se dau împrumuturĭ plătindu-se din suma împrumutată datoria veche la respectivul institut.

La cererĭ de împrumuturĭ se recere copia cărților funduare și fóia catastrală.

Prospecte detailate cu informațiunile necesare sĕ trimit la cerere, pe lângă trimiterea de mărcĭ postale în valóre de una corónă pentru porto poștal.

Cererile sunt a-se adresa la:

Representanța

„Intreprinderei de Credit Hipotecar, Eliberarea pământului de greunamênt".

în **Sibiiu** (N. Szeben) strada **Bruckenthal 36.**

9—10.(612)

ANUNȚ.

Cu ḑiua de aḑĭ punem în circulație **cea mai renumită și plăcută apă minerală**

„REPATI"

provenită din isvorul „Bathori" din **Kászon-Imper**, în stare cât se póte mai próspĕtă.

Profesorul de universitate **Dr. Bela Lengyel** se esprimă astfel:

„Isvorul din Kászon-Imper „Repati" dă o apă alcalin acidă de tot escelentă, care prin compositiunea ei chemică fericită, precum și în urma conținutului estraordinar de acid-carbonic, formézĕ o specialitate de apă minerală din cele mai escelente și merită deci de a fi aprópe apreciată."

Profesorul **Dr. Sigismund Purjesz** ḑice:

„Confirm, cum că apa minerală „Repati" s'a întrebuințat de mine cu bun succes la vindecarea de afecțiunĭ catarale ale membranelor mucóse.

Profesorul **Dr. Wilhelm Hankó** se esprimă astfel:

„Apa minerală „Repati" este nu numai o apă escelentă de beut, ci este tot-odată o apă vindecătóre, de efect neprețuit, și póte concura în orĭ-ce privință cu apa scumpă importată din Boemia, numită apă de Krondorf."

Depositul principal se află

în Têrgul boilor nr. 4.

Administrația isvorului e în **Kászon-Impér.**

19—25.(593)

Aducem la cunoscința on. public, care consumă gaz, că **am predat vênḑarea**

Corpurilor incandescente

Mreje (Netze)

recunoscute ca cele mai bune. și care sunt superióre orĭ cărei concurente în privința forței de lumină și a durabilitățiĭ Fabricarea lor în Ungaria este permisă cu patenta nr. 19,314, **numai Domnilor**

THEIL & ALBERTFY, Strada Spitalului nr. 62.

Vênḑarea este fixată **cu 40 cr. 80 banĭ** bucata.

2—3.(635) **„Durable,"** societate ung. de lumină incandescentă Budapesta.

ACADEMIA comercială din GRAZ.

INSTITUT PUBLIC,

subvenționat de stat, într'un rang cu celelalte școlĭ medii superióre, ai căruĭ absolvențĭ au dreptul de a servi în armată ca voluntarĭ pe un an.

In 18 Septemvrie se începe al 40-lea an școlastic.

Vor fi primițĭ absolvențĭ ai scólelor medii inferióre precum și dela scólele civile (aceștia sub anumite condițiunĭ). — Primirĭ dela alte institute similare, atêrnă dela aprobarea Inaltului Ministeriŭ.

Acest institut au adoptat o nouă organisație, în urma căruia tuturor școlarilor li-se oferă cu siguranță posibilitatea, de a-șĭ însuși cu ușurință materia cea mare de învĕțămênt în amêndóue direcțiunile: instrucția generală și specială. — In special în primul curs se ia numai o limbă străină.

Un curs preparator sau introdus pentru concurenții cu calificație mai inferióră precum și pentru elevii carĭ nu cunosc în deajuns limba germană.

La acest institut mai este în legătură și un curs de un an (ce se începe la 5 Octomvrie) pentru **abiturienții** (absolvenții) scólelor medie superióre, carĭ voesc sĕ se aplice la întreprinderĭ comerciale séu industriale, séu ca universitarĭ vor se-șĭ înmulțéscă cunoscințele.

Se țin și **cursurĭ de un jumĕtate an, și de un an pentru** Domnĭ și separat pentru Dame ce se începe la 18 Septemvrie și 15 Februarie.

Prospecte și alte informațiunĭ pentru primirea la academie. se pot căpĕta dela „Direktionskanzelei" în GRAZ. Kaiserfeldgasse Nr. 25.

6— .(607). **I. Berger, director.**

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei" se pot face orĭ și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la libraria **Nic. I. Ciurcu** și la **Eremias Nepoții.**